

Література

1. Про запобігання корупції: Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1700-VII// Офіц. вісн. України. – 2014. – № 87. – Ст. 2474.

2. Гуторов О.І. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посібник / О.І. Гуторов; Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва – Х.: ХНАУ, 2017. – 272 с.

3. Методологія наукової діяльності: навч. посіб.: вид. 2-ге, допов. / за ред. Д.В. Чернілевського. – Вінниця: Вид-во АМСКП, 2010. – 484 с.

УДК 342.9 (043.2)

Завгородня Л.О., аспірант,
Навчально-науковий юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Армаш Н.О., д.ю.н., доцент

ПОНЯТТЯ КОНФЛІКТУ ІНТЕРЕСІВ У ТРАНСПОРТНІЙ СФЕРІ

У процесі функціонування державної влади виникають найрізноманітніші «конфлікти інтересів» – між приватними та суспільно-правовими інтересами, обов'язками, службовими повноваженнями, особистими та груповими, груповими та державними, відомчими, міжособистими інтересами тощо. В державно-управлінській сфері при вживанні терміну «конфлікт інтересів» мають на увазі саме перший вид конфлікту – між приватними інтересами та суспільно-правовими інтересами, обов'язками, службовими повноваженнями. Це вказує на його визначальну роль у діяльності органів державної влади, зокрема, в контексті антикорупційних реформ в авіакосмічній сфері.

Конфлікт інтересів є комплексним і складним явищем. У більшості країн правова категорія «конфлікт інтересів» має неоднозначні характеристики та розмиті межі між приватними, державними та суспільними інтересами. Більше того, відслідкувати ці межі досить важко, у результаті чого нормативні акти різних держав, що стосуються характеру і складу конфлікту інтересів, суттєво різняться один від одного [1]. Термінологія «конфлікту інтересів» закріплена в Законі України «Про запобігання корупції» [2], яким встановлені правила і стандарти діяльності осіб уповноважених на виконання функцій держави та місцевого самоврядування. Найбільш узагальненим визначення конфлікту інтересів, запропоноване О. Бондарчуком - «протиріччя між приватними інтересами посадової особи і публічними (суспільно-правовими) інтересами, коли є підстави вважати, що посадова

особа вже не в змозі діяти об'єктивно і неупереджено, під впливом особистих інтересів, які можуть стати причиною прийняття ним рішень або вчинення інших дій по службі, які порушують права і законні інтереси інших громадян, організацій, суспільства» [3]. Разом із цим, М.І. Мельник акцентував увагу на тому, що «у боротьбі з корупцією відсутній належний рівень політичної волі і рішучі дії, незважаючи на конфлікт інтересів з впливовими групами, незацікавленими в реалізації антикорупційних заходів» [4].

Динаміка розвитку реального конфлікту інтересів на публічній службі складається з кількох стадій: виникнення об'єктивної конфліктної ситуації; усвідомлення її; здійснення конфліктної поведінки; вирішення конфлікту. Вказані стадії формують певні методики врегулювання ситуацій. А саме, згідно зі ст. 29 Закону України «Про запобігання корупції» передбачені заходи зовнішнього та самостійного врегулювання конфлікту інтересів: усунення особи від виконання завдання, вчинення дій, прийняття рішення чи участі в його прийнятті в умовах реального чи потенційного конфлікту інтересів; застосування зовнішнього контролю за виконанням особою відповідного завдання, вчиненням нею певних дій чи прийняття рішень; обмеження доступу особи до певної інформації; перегляду обсягу службових повноважень особи; переведення особи на іншу посаду; звільнення особи.

Під визначення «конфлікт інтересів» потрапляють різні ситуації, в яких державний службовець може опинитися в процесі професійної діяльності та при виконанні службових обов'язків, оскільки межі між публічними і особистими інтересами не завжди визначені. Тому ефективність застосування законодавства про конфлікт інтересів залежить від зрозумілості для посадової особи визначення самого поняття. Це поняття має відобразитися у її свідомості, забезпечуючи неприйняття ситуацій пов'язаних з корупцією та впливати на мотивацію її дій до відповідної антикорупційної поведінки в ситуаціях пов'язаних з корупційними ризиками.

Можна дійти висновку, що конфлікт інтересів в публічно – правовій сфері характеризується такими ознаками як: протиріччя між особистими інтересами посадових осіб та його службовими обов'язками в процесі прийняття рішень, вчинення та не вчинення адміністративних дій; колізія публічних інтересів у межах компетенції посади службовця та його приватних інтересів, суперечність між законом і особистою заінтересованістю, між етично правильним і етично неправильним з точки зору суспільної моралі. З конфліктом інтересів досить тісно пов'язані такі негативні

явища як зловживання службовим становищем, фаворитизм, кумівство і корупція, що розвивається на їх основі. Тому службовці і посадовці мають підпорядковувати свої приватні інтереси публічним і суспільним інтересам, адже суспільство не повинно мати сумнівів щодо законної, гласної і відкритої діяльності публічної служби.

Враховуючи викладене, проблему конфлікту інтересів на публічній службі, зокрема, в авіакосмічній сфері треба досліджувати, виявляти шляхи запобігання та існування конфлікту інтересів, розробляти заходи щодо вирішення конфліктних ситуацій, удосконалювати нормативно-правові акти щодо врегулювання конфлікту інтересів та закріплювати пріоритет публічних інтересів над особистою зацікавленістю посадовців.

Література

1. Токар-Остапенко О.В. Врегулювання конфлікту інтересів на державній службі: можливості застосування європейського досвіду в Україні / О.В. Токар-Остапенко. – К.: НІСД, 2013. – 57 с.

2. Про запобігання корупції: Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1700-VII // Офіц. вісн. України. – 2014. – № 87. – Ст. 2474.

3. Бондарчук О. Урегулирования конфликта интересов как составляющая часть антикоррупционного механизма наведения порядка в уголовно-исполнительной системе / О. Бондарчук // Международный научно-практический правовой журнал «Закон и жизнь». – 2013. – № 10/2 (262). – С. 29-33.

4. Мельник М.І. Інституційне забезпечення безпеки бізнес-середовища України в умовах європейської інтеграції / М.І. Мельник // Економіка. Управління. Інновації: електрон. наук. фах. вид. – 2014. – № 1(11). – Режим доступу: http://ird.gov.ua/vid_3/eui_2014_1_69_Melnyk.pdf.

УДК 342.9 (043.2)

Обідник Б.М., здобувач,
Центральноукраїнський державний педагогічний університет
ім. В. Винниченка, м. Кропивницький
Науковий керівник: Гриценко В.Г., д.ю.н., професор

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ

Майже кожна країна світу тією чи іншою мірою потерпає від корупції. Витрати світової економіки на хабарі корупціонерам, згідно з дослідженнями Світового банку, щорічно оцінюються приблизно в 1,5 трлн. доларів США. Корупція – це масштабна проблема, яка в